

TENTAMEN ECONOMISCHE EN SOCIALE GESCHIEDENIS – 9 juni 2005
19.00-21.00 uur, zaal 1175-005, 011, 028

- ◆ Schrijf op ieder antwoordvel uw naam en collegekaartnummer. Gebruik aparte antwoordvellen voor de economische geschiedenis en voor de sociale geschiedenis.
- ◆ Lees de vraag zorgvuldig door!
- ◆ Schrijf leesbaar en formuleer in volledige zinnen!

Economische geschiedenis

- 1.a. Wat wordt bedoeld met de 'lange zestiende eeuw'?
b. Noem tenminste drie sociale en economische kenmerken van deze periode.
2. Welke oorzaken geven historici voor de relatieve economische achteruitgang van Nederland vanaf het midden van de zeventiende eeuw? Welke oorzaak vindt u de meest aannemelijke en waarom? Omkleed uw antwoord met argumenten.
3. Griffiths toetst in zijn artikel "Achterlijk, achter of anders?" de economische ontwikkeling van Nederland in de negentiende eeuw aan de groeitheorie van Gerschenkron. Geef een samenvatting van deze theorie en de uitkomst van Griffiths' toetsing in het bedoelde artikel.
4. Kenmerkend voor de industrialisatie-theorie van W.W. Rostow is de rol van de zogenaamde 'leidende sectoren'.
a. Wat pleit ervoor de katoenindustrie te bestempelen als de 'leidende sector' van de industrialisatie van Engeland?
b. Geef twee tegenargumenten waarom de katoenindustrie toen niet een 'leidende sector' was.
5. Wat was het bijzondere van de wereldwijde recessie in de jaren zeventig van de twintigste eeuw? Geef een toelichting aan de hand van de situatie in Nederland. Welke betekenis had dit voor de ontwikkeling van het economisch denken?

Sociale geschiedenis – Begin nu s.v.p. aan een nieuw antwoordvel

6. In het handboek wordt naar aanleiding van de theorie van Robert Malthus bij de demografische ontwikkeling in de pre-industriële periode een onderscheid gemaakt tussen *positive checks* en *preventive checks*.
a. Wat is het verschil tussen *positive checks* en *preventive checks*?
b. Geef twee voorbeelden van *preventive checks* en noem de landen waarin deze het meeste voorkwamen.
7. Wat wordt bedoeld met de term *peasant model*? Leg uit hoe het komt dat tijdens het 'ancien regime' dit *peasant model* kenmerkend bleef voor de agrarische structuur van Frankrijk.
8. Wat bedoelde Max Weber met het begrip 'traditioneel gezag'? Geef twee voorbeelden waaruit blijkt dat aan het einde van de achttiende eeuw in veel Europese landen dit traditionele gezag was aangetast.
9. Er zijn opvallende overeenkomsten in de manier waarop ongelijkheid op basis van gender en ongelijkheid op basis van etniciteit zich op de arbeidsmarkt manifesteren. Wat zijn die overeenkomsten?
10. a. Uit welke drie segmenten bestond de arbeidersklasse aan het einde van de negentiende eeuw?
b. Noem vier fundamentele veranderingen binnen de arbeidersklasse in de tweede helft van de twintigste eeuw.